

Czy chcesz wiedzieć, że ziarno jest Chrystusem i że sam Chrystus jest zasiany? „Jeśli ziarno pszeniczne wrzucone do ziemi nie obumrze, samo zostanie, lecz jeśli obumrze, wiele owocu przynosi“ (J 12,24). Nie zblądzieliśmy więc, ponieważ powiedzieliśmy to, co On już poprzednio powiedział. Jest On i ziarnem pszenicy, bo utwierdza serca ludzkie (Ps 103,15), i ziarnkiem gorczycy, bo rozpala serca ludzkie. I chociaż obydwu znaczenia dobrze się z sobą zgadzają, to jednak wydaje się ziarnem pszenicy, gdy jest mowa o Jego zmartwychwstaniu: jest On bowiem chlebem Bożym, który zstąpił z nieba (J 6,33), bo słowo Boże i przykład zmartwychwstania uskrzydla umysły, wyostreza nadzieję, wzmacnia uczucie. Natomiast ziarno gorczycy im bardziej jest gorzkie i cierpkie, tym więcej mówi o męce Pańskiej: bardziej gorzkie, bo pobudza do oplakiwania; bardziej cierpkie, bo porusza. Przeto gdy słyszysz i czytasz, że Pan pościł, że Pan pragnął, że Pan płakał, że Pan był biczowany, że Pan powiedział w czasie męki: „Czuwajcie i módlcie się, abyście nie weszli w pokuszenie“ (Mt 26,41), to jakby zganieni gorzkim smakiem tej mowy, ograniczmy zbytne przyjemności cielesne. Kto bowiem sieje ziarno gorczycy, sieje też królestwo niebieskie.

Nie pogardzaj więc tym ziarnem gorczycy, „najmniejszym wprawdzie ze wszystkich ziaren, gdy jednak urośnie, staje się większe od wszystkich krzewów“ (Mk 4,30-32). Jeśli zatem ziarno gorczycy wyobraża Chrystusa, to w jaki sposób Chrystus jest najmniejszy lub też wzrasta? Na pewno nie przez naturę, ale wzrasta w zewnętrznych kształtach. Chcesz wiedzieć, że był najmniejszym? „Widzieliśmy Go, nie miał ani wdzięku, ani wspaniałości“ (Iz 53,2). Naucz się, że był największy: „Piękniejszy w swych kształtach od synów ludzkich“ (Ps 44,3). A jednak ten, który nie miał ani wdzięku, ani wspaniałości stał się wyższym od aniołów (Hbr 1,4), ponad wszelką chwałę proroków...

Był Chrystus nasieniem, bo był nasieniem Abrahama: „Obietnice były dane Abrahamowi i potomstwu jego. Nie powiedział: ‘i potomkom’, jakby mowa była o wielu, ale jak gdyby o jednym: ‘i potomkowi’ twemu, którym jest Chrystus“ (Ga 3,16). Chrystus jest nie tylko nasieniem, ale i najmniejszym ze wszystkich nasion, bo nie przyszedł w chwale królestwa ani w bogactwach, ani w mądrości tego świata. Szybko jednak jak drzewo rozprzestrzenił konary swojej wyniosłej mocy, abyśmy mogli powiedzieć: „W cieniu jego usiadłem pożądam“ (Pnp 2,3). Lecz często uważa się Go równocześnie za drzewo i za ziarno. Ziarnem jest, gdy mówi: „Czyż nie jest On synem Józefa rzemieślnika?“ (Mt 13,55). Ale już w tych słowach szybko wzrasta, o czym świadczą Żydzi, ponieważ nie będąc jakby w stanie objąć szeroko rozpostartych konarów drzewa mówili: „Skąd Mu ta mądrość?“ (Mt 13,54).

Ziarno to więc jest figurą, drzewo jest mądrością, na której zieleniejących gałęziach znajduje mieszkanie sowa, samotny wróbel ma dom (Ps 101,7), i ten, który porwany został do rajy (2 Kor 12,24), i ten, który zostanie porwany w powietrze na obłokach (1 Tes 4,17) - wszyscy znajdą bezpieczne miejsce na zamieszkanie. Odpoczywają na nim Moce i aniołowie niebios oraz ci, którzy zasłużyli, aby być wyniesieni czynami duchowymi; odpoczął w nich święty Jan, który spoczywał na piersi Jezusa, a dzięki sokom tego drzewa rozpostarł się jak konar; konarem jego jest Piotr, konarem jest Paweł, „zapominając o wszystkim, co jest poza nim, zdążając ku temu, co jest przed nim“ (Flp 3,13). Pod ich gałęzie, w zacisze ich przepowiadania lećmy i my rozwinawszy skrzydła cnoty, my, zgromadzeni spośród pogan, którzy byliśmy z dala i których długo miotaly burze świata i zamiecie niegodziwości duchowych, aby nas cień świętych bronił przed skwarem tego świata, aby się odmłodzić w bezpiecznej przystani, a dusza nasza, która jak owa niewiasta przegięta uprzednio ciężkimi grzechami, wyrwała się jak wróbel z sidel łowcy (Ps 10,1) i przeniosła się na konary i na góry Pańskie.

**Stronice te zawierają Słowa Pisma Świętego.
Dlatego powinny być uczczone i godnie traktowane!**

XI Niedziela Zwykła w roku B: Mk 4,26-34

26. Mówił dalej: Z królestwem Bożym dzieje się tak, jak gdyby ktoś nasienie wrzucił w ziemię.
27. Czy śpi, czy czuwa, we dnie i w nocy, nasienie kiełkuje i rośnie, on sam nie wie jak.
28. Ziemia sama z siebie wydaje plon, najpierw źdźbło, potem kłos, a potem pełne ziarno w kłosie.
29. A gdy stan zboża na to pozwala, zaraz zapuszcza się sierp, bo pora już na żniwo.
30. Mówił jeszcze: Z czym porównamy królestwo Boże lub w jakiej przypowieści je przedstawimy?
31. Jest ono jak ziarno gorczycy; gdy się je wsiewa w ziemię, jest najmniejsze ze wszystkich nasion na ziemi.
32. Lecz wsiane wyrasta i staje się większe od jarzyn; wypuszcza wielkie gałęzie, tak że ptaki powietrzne gnieźdzą się w jego cieniu.
33. W wielu takich przypowieściach głosił im naukę, o ile mogli /ja/ rozumieć.
34. A bez przypowieści nie przemawiał do nich. Osobno zaś objaśniał wszystko swoim uczniom.

---

26. Mówił dalej: «Z królestwem Bożym dzieje się tak, jak gdyby ktoś nasienie wrzucił w ziemię.»

Mt 4,17 Odtąd począł Jezus nauczać i mówić: «Nawracajcie się, albowiem bliskie jest królestwo niebieskie».

Mt 13,11 On im odpowiedział: «Wam dano poznać tajemnice królestwa niebieskiego, im zaś nie dano.

Mt 13,33 Powiedział im inną przypowieść: «Królestwo niebieskie podobne jest do zaczynu, który pewna kobieta wzięła i włożyła w trzy miary mąki, aż się wszystko zakwasiło».

Mk 4,3-4 «Słuchajcie: Oto siewca wyszedł siał. A gdy siał, jedno padło na drogę; i przyleciały ptaki, i wydziobały je.

Prz 11,18 Nieprawdy otrzyma zysk zawodny, pewna nagroda dla siewcy prawości.

Koh 4,6 Kto baczy na wiatr, nie będzie siał, a kto ma chmury patrzy, nie będzie zbierał... Rano siej swoje ziarno i do wieczora nie pozwól spocząć swej ręce, bo nie wiesz, czy wszędzie jedno czy drugie, czy też są jednakowo dobre.

Iz 32,20 Szczęśliwi! Wy siał będziecie nad każdą wodą, puszczając wolno woły i osły.

Łk 8,11 Takie jest znaczenie przypowieści: Ziarnem jest słowo Boże.

J 4,36-38 Żniwiarz otrzymuje już zapłatę i zbiera plon na życie wieczne, tak iż siewca cieszy się razem ze żniwiarzem. Tu bowiem okazuje się prawdziwym powiedzenie: Jeden sieje, a drugi

zbiera. Ja was wysłałem żąć to, nad czym wyście się nie natrudzili. Inni się natrudzili, a w ich trud wyście weszli».

J 12,24 Zaprawdę, zaprawdę, powiadam wam: Jeżeli ziarno pszenicy wpadłszy w ziemię nie obumrze, zostanie tylko samo, ale jeżeli obumrze, przynosi plon obfity.

1 Kor 3,6-9 Ja siałem, Apollos podlewał, lecz Bóg dał wzrost. Otóż nic nie znaczy ten, który sieje, ani ten, który podlewa, tylko Ten, który daje wzrost - Bóg. Ten, który sieje, i ten, który podlewa, stanowią jedno; każdy według własnego trudu otrzyma należną mu zapłatę. My bowiem jesteśmy pomocnikami Boga, wy zaś jesteście uprawną rolą Bożą i Bożą budowlą.

1 P 1,23-25 Jesteście bowiem ponownie do życia powołani nie z ginącego nasienia, ale z niezniszczalnego, dzięki słowu Boga, które jest żywe i trwa. Każde bowiem ciało jak trawa, a cała jego chwała jak kwiat trawy: trawa uschła, a kwiat jej opadł, słowo zaś Pana trwa na wieki. Właśnie to słowo ogłoszono wam jako Dobrą Nowinę.

---

27 Czy śpi, czy czuwa, we dnie i w nocy nasienie kiełkuje i rośnie, on sam nie wie jak.

Koh 11,5 Jak nie wiesz, którą drogą duch wstępuje w kości, co są w łonie brzemiennej, tak też nie możesz poznać działania Boga, który sprawuje wszystko.

J 3,7-8 Nie dziw się, że powiedziałem ci: Trzeba wam się powtórnie narodzić. Wiatr wieje tam, gdzie chce, i szum jego słyszysz, lecz nie wiesz, skąd przychodzi i dokąd podąża. Tak jest z każdym, który narodził się z Ducha».

1 Kor 15,37-38 To, co zasiewasz, nie jest od razu ciałem, którym ma się stać potem, lecz zwykłym ziarnem, na przykład pszenicznym lub jakimś innym. Bóg zaś takie daje mu ciało, jakie zechciał; każdemu z nasion właściwe.

2 P 3,18 Wzrastajcie zaś w łasce i poznaniu Pana naszego i Zbawiciela, Jezusa Chrystusa! Jemu chwała zarówno teraz, jak i do dnia wieczności! Amen.

---

28 Ziemia sama z siebie wydaje plon, najpierw żdźbło, potem kłos, a potem pełne ziarno w kłosie.

Rdz 1,11-12 rzekł: «Niechaj ziemia wyda rośliny zielone: trawy dające nasiona, drzewa owocowe rodzące na ziemi według swego gatunku owoce, w których są nasiona». I stało się tak. Ziemia wydała rośliny zielone: trawę dającą nasienie według swego gatunku i drzewa rodzące owoce, w których było nasienie według ich gatunków. A Bóg widział, że były dobre.

Rdz 2,9 Na rozkaz Pana Boga wyrosły z gleby wszelkie drzewa miłe z wyglądu i smaczny owoc rodzące oraz drzewo życia w środku tego ogrodu i drzewo poznania dobra i zła.

Rdz 4,11-12 Bądź więc teraz przeklęty na tej roli, która rozwarła swą paszczę, aby wchłonąć krew brata twego, przelaną przez ciebie. Gdy rolę tę będziesz uprawiał, nie da ci już ona więcej plonu. Tułaczem i zbiegiem będziesz na ziemi!»

Iz 61,11 Zaiste, jak ziemia wydaje swe plony, jak ogród rozplenia swe zasiewy, tak Pan Bóg sprawi, że się rozpleni sprawiedliwość i chwalebna wobec wszystkich narodów».

Ps 1,3 Jest on jak drzewo zasadzone nad płynącą wodą, które wydaje owoc w swoim czasie, a liście jego nie więdną: co uczyni, pomyślnie wypada.

Łk 24,27.44-46 I zaczynając od Mojżesza poprzez wszystkich proroków wykladał im, co we wszystkich Pismach odnosiło się do Niego...

Potem rzekł do nich: «To właśnie znaczyły słowa, które mówiłem do was, gdy byłem jeszcze z wami: Musi się wypełnić wszystko, co napisane jest o Mnie w Prawie Mojżesza, u Proroków i w Psalmach». Wtedy oświecił ich umysły, aby rozumieli Pisma, i rzekł do nich: «Tak jest napisane: Mesjasz będzie cierpiął i trzeciego dnia zmartwychwstanie.

Ambroży, Komentarz do ewangelii Łukasza 7,176-186

„Do czego podobne jest królestwo niebieskie i z czym je porównam? Podobne jest do ziarenka gorczycznego, które wzięwszy człowiek zasiał w ogrodzie swoim, i wzrosło, i stało się drzewem wielkim, a ptaki niebios odpoczywały na gałęziach jego“ (Łk 13,18 n.). To czytanie poucza nas, że należy zwracać uwagę na istotę porównana, a nie na sam obraz. Patrzymy więc, dlaczego wspaniałe królestwo niebieskie jest porównane do ziarenka gorczycznego. Przypominam sobie bowiem, że czytałem jeszcze w innym miejscu o ziarnie gorczycznym, kiedy to Pan porównał je do wiary w słowach: „Gdybyście mieli wiarę jako ziarenko gorczycy, rzeklibyście tej górze: podnieś się i rzuć się w morze“ (Mt 17,19). Nie jest to bynajmniej mała wiara, lecz zaiste silna, która może nakazać górze, aby się przeniosła; nie miernej wiary wymaga Pan od Apostołów, gdyż wie, że będą musieli walczyć z ogromem wznoszącej się niegodziwości duchowej. Chcesz wiedzieć, jak wielkiej wiary potrzeba? Czytaj u Apostoła: „Jeśli miałbym taką wiarę, iżbym góry przenosił“ (1 Kor 13,2). Jeśli więc królestwo niebios jest jak ziarenko gorczyczne i wiara jest jak ziarenko gorczyczne, to zaiste wiara jest królestwem niebieskim, a królestwo niebieskie jest wiarą. Przeto ten, kto ma wiarę, ma królestwo niebieskie, i królestwo niebieskie jest w nas, i wiara jest w nas, czytamy bowiem: „Królestwo Boże jest w was“ (Mk 11,12); a gdzie indziej: „Miejcie wiarę w was“ (Mt 16,19). W końcu także i Piotr, który miał tak wielką wiarę, otrzymał klucze królestwa niebieskiego, aby je innym otwierać.

Spróbujmy teraz ocenić treść porównania na podstawie samej natury gorczycy. Jej ziarenko jest z pewnością rzeczą nieznaczną i zwyczajną, ale dopiero gdy się je zetrze, odczuwa się jego siłę. Podobnie i wiara: na pierwszy rzut oka wyda się być czymś prostym, ale ścierana przeciwnościami rozlewa wokół dobrodziejstwa swej mocy tak, że tych, którzy o niej słyszą lub czytają, napęlnia wonnością. Ziarnkiem gorczycznym są nasi męczennicy: Feliks, Nabor i Wiktor. Oni to posiadali wonność wiary, lecz ją ukrywali. Przyszło prześladowanie, złożyli broń, wyciągnęli szyję i starci mieczem rozsiłali aż po krańce ziemi piękność swego męczeństwa; słusznie więc można powiedzieć: „Na całą ziemię rozszedł się ich głos“ (Ps 18,5). Bo wiara jest kiedy indziej ścierana, kiedy indziej gnieciona, kiedy indziej jeszcze zasiewana. Sam Pan nasz jest ziarnkiem gorczycznym. Nie miał żadnej winy, a jednak - podobnie jak jest z ziarnkiem gorczycy - lud Go nie znał, póki się doń nie zbliżył. Chciał zostać starty, abyśmy mogli powiedzieć: „Jesteśmy Bogu miłą wonią Chrystusa“ (2 Kor 2,15), wolał zostać zgnieciony; i dlatego mówi Piotr: „Rzesze naciskają na Ciebie“ (Łk 8,45); wolał zostać zasiany jak ziarno, „które wzięwszy człowiek zasiał w swoim ogrodzie“ (Łk 13,18). W ogrodzie bowiem Chrystus został ujęty i pogrzebany, w ogrodzie wzrastał, tam też zmartwychwstał i stał się drzewem, jak napisano: „Jak jabłoń pomiędzy drzewami w lesie, tak brat mój pomiędzy młodzieńcami“ (Pnp 2,3). Tak i ty zasiej w swym ogrodzie Chrystusa - ogród to przecież miejsce kwiatów i różnorodnych owoców - w którym rozkwita piękność twych dzieł i odczuwa się wonność wielorakich cnót. Zasiewaj Pana Jezusa: jest ziarnem, gdy Go pojмали, jest drzewem, gdy zmartwychwstaje - drzewem, które ocenia cały świat; jest ziarnem, gdy Go pogrzebano w ziemi, jest drzewem, gdy do nieba wstąpił...

czasu niech nad nim przemienie! Według postanowienia Czuwających *taki jest* dekret, sprawa rozstrzygnięta przez Świętych, aby wszyscy żyjący wiedzieli, że Najwyższy jest władcą nad królestwem ludzkim. Może je dać, komu zechce, może ustanowić nad nimi najniższego z ludzi"...

To natomiast, że król widział Czuwającego i Świętego zstępującego z nieba i mówiącego: "Wyrąbcie drzewo i zniszczcie je, tylko pień jego korzeni pozostawcie w ziemi i to w żelaznych i brązowych okowach wśród polnej zieleni; niech go zwilża rosa z nieba, niech dzieli los ze zwierzętami polnymi, aż nie upłynie nad nim siedem okresów czasu" - to jest wyjaśnienie, królu, i postanowienie Najwyższego, które dopełni się na królu, moim panu. Wypędzą cię spośród ludzi i będziesz przebywał wśród lądowych zwierząt. Tak jak wołom będą ci dawać trawę do jedzenia, a rosa z nieba będzie cię zwilżać. Siedem okresów czasu upłynie nad tobą, aż uznasz, że Najwyższy jest władcą nad królestwem ludzkim i powierza je, komu zechce.

Ps 91,1-2 Kto przebywa w pieczy Najwyższego i w cieniu Wszechmocnego mieszka, mówi do Pana: «Ucieczko moja i Twierdzo, mój Boże, któremu ufam».

Pnp 2,3 Jak jabłoń wśród drzew leśnych, tak ukochany mój wśród młodzieńców. W upragnionym jego cieniu usiadłam, a owoc jego słodki memu podniebieniu.

Lm 4,20 Pomazaniec Pański - nasze tchnienie - schwytany został w ich doły, a myśmy o nim mówili: «W jego cieniu będziemy żyć wśród narodów».

---

33. W wielu takich przypowieściach głosił im naukę, o ile mogli ją rozumieć.

J 16,12-13 Jeszcze wiele mam wam do powiedzenia, ale teraz *jeszcze* znieść nie możecie. Gdy zaś przyjdzie On, Duch Prawdy, doprowadzi was do całej prawdy. Bo nie będzie mówić od siebie, ale powie wszystko, cokolwiek usłyszy, i oznajmi wam rzeczy przyszłe.

1 Kor 3,1-2 A ja nie mogłem, bracia, przemawiać do was jako do ludzi duchowych, lecz jako do cielesnych, jak do niemowląt w Chrystusie. Mleko wam dałem, a nie pokarm stały, boście byli niemocni; zresztą i nadal nie jesteście mocni.

Hbr 5,11-14 Wiele mamy o Nim mówić, a trudne to jest do wyjaśnienia, ponieważ ociążali jesteście w słuchaniu. Gdy bowiem ze względu na czas powinniście być nauczycielami, sami potrzebujecie kogoś, kto by was pouczył o pierwszych prawdach słów Bożych, i mleka wam potrzeba, a nie stałego pokarmu. Każdy, który pije *tylko* mleko, nieświadom jest nauki sprawiedliwości ponieważ jest niemowlęciem. Przeciwnie, stały pokarm jest właściwy dla dorosłych, którzy przez ćwiczenie mają władze umysłu udoskonalone do rozróżniania dobra i zła.

---

34. A bez przypowieści nie przemawiał do nich. Osobno zaś objaśniał wszystko swoim uczniom.

Mk 7,17-18 Gdy się oddalił od tłumu i wszedł do domu, uczniowie pytali Go o to przysłowie. Odpowiedział im: «I wy tak niepojętni jesteście? Nie rozumiecie...»

Mt 13,36 Wtedy odprowadził tłumy i wrócił do domu. Tam przystąpili do Niego uczniowie i prosili Go: «Wyjaśnij nam przypowieść o chwaście!»

Mt 15,15 Wtedy Piotr zabrał głos i rzekł do Niego: «Wytłumacz nam tę przypowieść!».

Ps 92,13-14 Sprawiedliwy zakwitnie jak palma, rozrośnie się jak cedr na Libanie. Zasadzeni w domu Pańskim rozkwitną na dziedzińcach naszego Boga.

Prz 4,18 Ścieżka prawych - to światło poranne, wschodzi - wzrasta aż do południa;

Oz 6,3 Dołóżmy starań, aby poznać Pana; Jego przyjście jest pewne jak świt poranka, jak wczesny deszcz przychodzi On do nas, i jak deszcz późny, co nasycza ziemię".

Flp 1,6.9-11 Mam właśnie ufność, że Ten, który zapoczątkował w was dobre dzieło, dokończy go do dnia Chrystusa Jezusa... A modłę się o to, aby miłość wasza doskonalila się coraz bardziej i bardziej w głębszym poznaniu i wszelkim wyczuciu dla oceny tego, co lepsze, abyście byli czysti i bez zarzutu na dzień Chrystusa, napełnieni plonem sprawiedliwości, *nabytym* przez Jezusa Chrystusa ku chwale i czci Boga.

1 Tes 3,12-13 A Pan niech pomnoży liczbę waszą i niech spotęguje waszą wzajemną miłość dla wszystkich, jaką i my mamy dla was; aby serca wasze utwierdzone zostały jako nienaganne w świętości wobec Boga, Ojca naszego, na przyjście Pana naszego Jezusa wraz ze wszystkimi Jego świętymi.

---

29 A gdy stan zboża na to pozwala, zaraz zapuszcza się sierp, bo pora już na żniwo».

Hi 5,26 Dojrzały zejdziesz do grobu, jak snopy zbierane w swym czasie.

2 Tym 4,7-8 W dobrych zawodach wystąpiłem, bieg ukończyłem, wiary ustrzegłem. Na ostatek odłożono dla mnie wieniec sprawiedliwości, który mi w owym dniu odda Pan, sprawiedliwy Sędzia, a nie tylko mnie, ale i wszystkim, którzy umiłowali pojawienie się Jego.

Iz 57,1-2 Sprawiedliwy ginie, a nikt się tym nie przejmuje. Bogobojni ludzie znikają, a na to nikt nie zwraca uwagi. Tak to się gubi sprawiedliwego, a on odchodzi, by zażywać pokoju. Ci, którzy postępują uczciwie, spoczywają na swoich łożach.

Mt 13,27-30 Słudzy gospodarza przyszedli i zapytali go: Panie, czy nie posiałeś dobrego nasienia na swej roli? Skąd więc wziął się na niej chwast? Odpowiedział im: Nieprzyjazny człowiek to sprawił. Rzekli mu słudzy: Chcesz więc, żebyśmy poszli i zbrali go? A on im odrzekł: Nie, byście zbierając chwast nie wyrwali razem z nim i pszenicy. Pozwólcie obojgu rósć aż do żniwa; a w czasie żniwa powiem żeńcom: Zbierzcie najpierw chwast i powiążcie go w snopki na spalenie; pszenicę zaś zwieźcie do mego spichlerza"».

Mt 13,40-43 Jak więc zbiera się chwast i spala ogniem, tak będzie przy końcu świata. Syn Człowieczy pošle aniołów swoich: ci zbiorą z Jego królestwa wszystkie zgorzenia i tych, którzy dopuszczają się nieprawości, i wrzucą ich w piec rozpalony; tam będzie płacz i zgrzytanie zębów. Wtedy sprawiedliwi jaśnieć będą jak słońce w królestwie Ojca swego. Kto ma uszy, niechaj słucha!

Ap 14,13-17 I usłyszałem głos, który z nieba mówił: «Napisz: Błogosławieni, którzy w Panu umierają - już teraz. Zaiste, mówi Duch, niech odpoczną od swoich mazołów, bo idą wraz z nimi ich czyny». Potem ujrzałem: oto biały obłok - a Siedzący na obłoku, podobny do Syna Człowieczego, miał złoty wieniec na głowie, a w ręku ostry sierp. I wyszedł inny anioł ze świątyni, wołając głosem donośnym do Siedzącego na obłoku: «Zapuć Twój sierp i żniwa dokonaj, bo przyszła już pora dokonać żniwa, bo dojrzało żniwo na ziemi!» A Siedzący na obłoku rzucił swój sierp na ziemię i ziemia została zżęta. I wyszedł inny anioł ze świątyni, która jest w niebie, i on miał ostry sierp.

---

30. Mówił jeszcze: «Z czym porównamy królestwo Boże lub w jakiej przypowieści je przedstawimy?»

Lm 2,13 Jak cię pocieszyć? Z czym porównać? Córo Jeruzalem! Z czym cię porównać, by cię pocieszyć? Dziewico, Córo Syjonu, gdyż zagłada twoja wielka jak morze. Któż cię uleczy?

Mt 11,16 Lecz z kim mam porównać to pokolenie? Podobne jest do przebywających na rynku dzieci, które przymawiają swym rówieśnikom:

Łk 13,18.20-21 Mówił więc: «Do czego podobne jest królestwo Boże i z czym mam je porównać? ... I mówił dalej: «Z czym mam porównać królestwo Boże? Podobne jest do zaczynu, który pewna kobieta wzięła i włożyła w trzy miary mąki, aż wszystko się zakwasilo».

---

31. Jest ono jak ziarnko gorczycy; gdy się je wsiewa w ziemię, jest najmniejsze ze wszystkich nasion na ziemi.

Rdz 22,15-18 Po czym Anioł Pański przemówił głośno z nieba do Abrahama po raz drugi: «Przysięgam na siebie, wyrocznia Pana, że ponieważ uczyniłeś to, a nie oszczędziłeś syna twego jedynego, będę ci błogosławił i dam ci potomstwo tak liczne jak gwiazdy na niebie i jak ziarnka piasku na wybrzeżu morza; potomkowie twoi zdobędą warownie swych nieprzyjaciół. Wszystkie ludy ziemi będą sobie życzyć szczęścia takiego, jakie jest udziałem twego potomstwa, dlatego że usłuchałeś mego rozkazu».

Ps 72,16-19 Obfitość zboża niech będzie na ziemi, szczyty gór niech zaszumią *lasami!* Jak Liban *niech wzrasta* plon jego, niech zakwitną jego lodygi jak polna trawa! Imię jego niech trwa na wieki; jak długo świeci słońce, niech wzrasta jego imię! Niech się wzajemnie nim błogosławią! Niech wszystkie narody ziemi życzą mu szczęścia! Błogosławiony Pan, Bóg Izraela, który sam jeden czyni cuda! Błogosławione na wieki chwalebne Jego imię; niech się cała ziemia napelni Jego chwałą! Niech się tak stanie - niech się stanie!

Iz 2,2-3 Stanie się na końcu czasów, że góra świątyni Pańskiej stanie mocno na wierzchu gór i wystrzeli ponad pagórki. Wszystkie narody do niej popłyną, mnogie ludy pójda i rzekną: «Chodźcie, wstąpmy na Górę Pańską do świątyni Boga Jakubowego! Niech nas nauczycy dróg swoich, byśmy kroczyli Jego ścieżkami. Bo Prawo wyjdzie z Syjonu i słowo Pańskie - z Jeruzalem».

Iz 49,6-7 A mówił: «To zbyt mało, iż jesteś Mi Sługą dla podźwignięcia pokoleń Jakuba i sprowadzenia ocalałych z Izraela! Ustanowię cię światłością dla pogan, aby moje zbawienie dotarło aż do krańców ziemi». Tak mówi Pan, Odkupiciel Izraela, Jego Święty, do wzgardzonego w swej osobie, do budzącego odrazę pogan, do niewolnika przemożnych: «Królowie zobaczą cię i powstaną, książęta padną na twarz, przez wzgląd na Pana, który jest wierny, na Świętego Izraelowego, który cię wybrał».

Iz 53,2 On wyrósł przed nami jak młode drzewo i jakby korzeń z wyschniętej ziemi. Nie miał On wdzięku ani też blasku, aby na Niego popatrzeć, ani wyglądu, by się nam podobał.

Iz 54,1-3 Śpiewaj z radości, nieplodna, któraś nie rodziła, wybuchnij weselem i wykrzykuj, któraś nie doznała bólów porodu! Bo liczniejsi są synowie porzuconej niż synowie mającej męża, mówi Pan. Rozszerz przestrzeń twego namiotu, rozciągnij płótna twego mieszkania, nie krępuj się, wydłuż twe sznury, wbij mocno twe paliki! Bo się rozprzestrzenisz na prawo i lewo, twoje potomstwo posiadzie narody oraz zaludni opuszczone miasta.

Ez 17,22-24 Tak mówi Pan Bóg: Ja także wezmę wierzchołek z wysokiego cedru i zasadzę, z najwyższych jego pędów ułamię gałązkę i zasadzę ją na górze wyniosłej i wysokiej. Na wysokiej górze izraelskiej ją zasadzę. Ona wypuści gałązki i wyda owoc i stanie się cedrem wspaniałym. Wszystko ptactwo pod nim zamieszka, wszystkie istoty skrzydlate zamieszkają w cieniu jego gałęzi. I wszystkie drzewa polne poznają, że Ja jestem Pan, który poniża drzewo wysokie, który drzewo niskie wywyższa, który sprawia, że drzewo zielone usycha, który zieloność daje drzewu suchemu. Ja, Pan, rzekłem i to uczynię».

Am 9,11-15 W tym dniu podniosę szafas Dawidowy, który upada, zamuruję jego szczeliny, ruiny jego podźwignę i jak za dawnych dni go zbuduję, by posiadli resztę Edomu i wszystkie narody, nad którymi wzywano mojego imienia - wyrocznia Pana, który to uczyni. Oto nadejdą dni - wyrocznia Pana - gdy będzie postępował żniwiarz *zaraz* za oraczem, a depczący winogrona za siejącym ziarno; z gór moszcz spływać będzie kroplami, a wszystkie pagórki będą nim opływać. Uwolnię z niewoli lud mój izraelski - odbudują miasta zburzone i będą w nich mieszkać; zasadzą winnice i pić będą wino; założą ogrody i będą jeść z nich owoce. Zasadzę ich na ich ziemi, a nigdy nie będą wyrwani z ziemi, którą im dałem - mówi Pan Bóg twój.

---

32. Lecz wsiane wyrasta i staje się większe od jarzyn; wypuszcza wielkie gałęzie, tak że ptaki powietrzne gnieźdzą się w jego cieniu.

Prz 18 Ścieżka prawych - to światło poranne, wschodzi - wzrasta aż do południa;

Iz 11,9 Zła czynić nie będą ani zgubnie działać po całej świętej mej górze, bo kraj się napelni znajomością Pana, na kształt wód, które przepelniają morze.

Ps 80,9-11 Wyrwałś winorośl z Egiptu, wygnałeś pogan, a ją zasadziłeś. Grunt dla niej przygotowałeś, a ona zapuściła korzenie i napelniła ziemię. Góry pokryły się jej cieniem, a cedry Boże jej gałęziami.

Ez 31,3-10 Oto Aszszur jak cedr na Libanie o pięknych konarach i cień rzucających gałęziach, wysoko wyrosły, i między chmurami był jego wierzchołek. Wody dodały mu wzrostu, Otchłań go wywyższyła sprawiając, że ich strumienie płynęły dokoła miejsca, gdzie był zasadzony, i swoje potoki kierowały do wszystkich drzew polnych. Dlatego wielkością swoją prześcignął wszystkie drzewa polne, pomnożyły się jego konary, jego listowie się rozrosło dzięki obfitości wody podczas jego wzrastania. Na jego gałęziach uwiły sobie gniazda wszystkie ptaki powietrzne, a pod jego gałęziami mnożyły się wszelkie zwierzęta polne, w jego zaś cieniu mieszkaly liczne narody. Piękny był w swojej wielkości, ze swymi długimi konarami, gdyż korzenie jego nurzały się w obfitej wodzie. Nie dorównywały mu cedry w raju Boga, cyprysy trudno było porównać do jego gałęzi, platany nie dorównywały jego konarom. Żadne drzewo w raju Boga nie dorównywało jego piękności. Pięknym go uczyniłem obfitością jego gałęzi i zazdrościły mu tego wszystkie drzewa Edenu, które były w raju Boga. Dlatego tak mówi Pan Bóg: Ponieważ tak wysoko wyrósł, a wierzchołek swój podniósł aż do chmur i serce jego wbiło się w pychę z powodu własnej wielkości,

Dn 4,10-14.20-22 Patrzyłem, w moim łożu, na obrazy *istmiejące* w mojej głowie, a oto Czuwający i Święty zstępował z nieba. Wołał On głośno i tak mówił: "Wyrąbcie drzewo i obetnijcie gałęzie, otrząśnijcie liście i odrzućcie owoce! Zwierzęta niech uciekają spod niego, a ptaki z jego gałęzi! Lecz pień jego korzeni pozostawcie w ziemi, i to w okowach z żelaza i brązu wśród polnej zieleni. Niech zwilża go rosa z nieba, a trawę polną niechaj dzieli ze zwierzętami! Jego ludzkie serce niech ulegnie odmianie, a niech otrzyma serce zwierzęce; siedem okresów